

SANNA ISTO

TINKA ja TAIKA

NOIDANRUOHON SALAISUUS

KUVITUS JULIA VUORI

WSOY

SANNA ISTO

TINKA ja TAIKA

NOIDANRUOHON
SALAISUUS

KUVITUS JULIA VUORI

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

TINKA ja TAIKA

NOIDANRUOHON SALAISUUS

Pikku puutarhurit.....	6
Melko tavallinen perhe	16
Ruskea nahkasalkku.....	31
Lilli vahtii.....	43
No voihan!.....	53
Noidanruohon salaisuus.....	62
Rupisammakko.....	73
Ruppana	84
Katoamistempu.....	94
Liukumäki.....	108
Konna mikä konna.....	119
Konnamainen tempu.....	127
Jättiläisen selässä.....	135
Sirpaleita ja muita onnettomuuksia.....	142
Arkku.....	150
Aamulla.....	158
Huispadam.....	165
..ja pum!.....	174

PIKKUPUUTARHURIT

Tinka katsoi talon takana kasvavia saniaisia pää kallellaan. Ei ollut satanut moneen päivään, ja hän oli huolissaan siitä, saivatko kasvit tarpeeksi vettä. Isä oli kyllä sadettanut pihaa moneen otteeseen, mutta olivatko pisarat varmasti yltäneet kotkansiipiin asti?

”Turha sitä on miettiä”, Taika sanoi. ”Annetaan niille vettä.”

Tinka harppoi saniaisten välissä varoen tallaamasta niitä jalkoihinsa. Ne näyttivät kyllä voivan oikein hyvin, ja mikä parasta, niitä oli todella paljon! Kun kurkisti suurten viuhkamaisten lehtien alle, saattoi jo nähdä seuraavien, pienempien lehtien tekevän tuloaan. Mutta silti, ei pieni vesitilkka voinut olla pahitteeksi, ihan vain varmuuden vuoksi.

Kotkansiipi ei nimittäin ollut mikä tahansa kasvi. Virallinen selitys kuului, että se oli sinnikäs saniainen, joka pärjäsi myös puolivarjoisissa paikoissa. Epävirallinen selitys oli paljon edellistä jännittävämpi, ja sitä paitsi salaisuus: kotkansiivellä oli taitavoimia!

Piti tietysti olla noita, jos halusi hyödyntää kasvin taikavoimia. Mutta Tinka ja Taika sattuiivat olemaan juuri sitä! He olivat tienneet asiasta vasta muutamien päivien ajan, ja ne päivät olivat totta totisesti olleet heidän elämänsä huikkeimpia. Ajatella, miten kaikki olikin muuttunut sen jälkeen, kun mummo oli tullut käymään! Siitä lähtien kaikki oli ollut ihan... no, miten sen nyt sanoisi –

”Huispadam ja PUM!” Tinka sanoa pamautti samalla kun sinkosi kuivan oksankarahkan aidan yli pelkästään osoittamalla sitä etusormellaan.

”Älä säikyttele!” kuului heti kimeä ääni. ”Ja aiotko pitää lupaksesi vai et?” Se oli Lilli, joka istui maassa ja nojasi selkäänsä vesisaaviin.

Lilli oli yksi niistä asioista, jotka olivat muuttuneet. Se oli ollut aivan tavallinen pehmohevonen pystyine korvineen ja töppöjalkoineen. Mutta eräänä päivänä, oltuaan Tinkan kanssa mummon maagisessa arkussa, se oli alkanut puhua. Ja nyt se halusi lisää.

”Olisin ehtinyt jo sata kertaa laukata niityn poikki, jos sinä et miettisi niin kauan”, Lilli purnasi.

Juuri siitä oli kysymys: Lilli halusi päästä juoksemaan. Se oli

kyllästynyt istumaan paikoillaan ja olemaan muiden retuutettavana. Se halusi oman elämän.

”Taio, kun kerran osaat!” Lilli sanoi.

Tinka rypisti otsaansa mietteissään. Hän ei halunnut myöntää, että häntä epäilytti. Ei taikominen sinänsä vaikeaa ollut, mutta joskus taikoihin vain tuli vahingossa vähän liikaa puhtia, eikä lopputuloksesta siksi aina oikein voinut olla varma.

Mummon kanssa tehdyt harjoitukset olivat kyllä yleensä menneet ihan mallikkaasti. Mutta mummon kanssa he tekivätkin vain pieniä taikoja, avasivat ja sulkivat ovia, muuntelivat toistensa hiusväriä tai leijuttivat astioita. Lillin vaatima taika oli siihen verrattuna aivan eri luokkaa. Ja olisihan se kamalaa, jos Lillille tulisi kompurajalka tai siitä tulisi niin kova juoksemaan, ettei se voisi pysähtyä ollenkaan. Mitä tahansa saattoi tapahtua.

Tinka taittoi palasen saniaisen lehdestä ja pani sen suuhunsa. Hän antoi lehden pehmentyä hiukan ja osoitti sitten etusormellaan suurta vihreää kastelukannua. Se ampaisi maasta sellaisella vauhdilla, että vesi vain ryöpsähti. Pian kannun lento kuitenkin tasaantui, ja se kiersi kiltisti ympäriinsä Tinkan osoittamaan suuntaan. Näytti aivan siltä kuin näkymätön puutarhuri olisi kantanut kastelukannua kädessään.

Lilli päästi pitkän, pettyneen huokauksen.

”Entä minä?” se valitti. ”Miksei kukaan huolehdi minusta?”

”Pitääkö sinuakin kastella?” Tinka pelleili tietäen varsin hyvin, mitä Lilli tarkoitti.

”Kyllä se kotkansiipi pärjää, pärjäsihän se ennenkin”, Lilli marisi.

”Ennen olikin ennen, mutta nyt on nyt”, Tinka sanoi.

”Niin, ennen se oli vain saniainen talon takana”, Taika selitti, ”mutta nyt se on taikakasvi, ja kaiken lisäksi ainoa koko puutarhassa.”

Se taisi valitettavasti olla totta. Heidän puutarhansa oli kyllä täynnä upeita kasveja, mutta kotkansiipi oli niitä ainoita, joita äiti ei ollut muunnellut taikavoimin. Eikä loihdittuja kasveja voinut käyttää taikuuteen.

Taika kurkisti pensasaidan toiselle puolen.

”Oho, nyt täytyy mennä”, hän huomasi. ”Mummo on jo matkalla järvelle. Tänään ovat vuorossa vesikasvit.”

Taika kääntyi saman tien lähteäkseen, mutta Tinka ei ollut kuulevinaankaan.

”Äläkä sitten unohda vihkoa ja kynää”, Taika huikkasi vielä olkansa yli.

Tinka hymähti. Taikuuden oppitunnit eivät olleet läheskään niin jännittäviä kuin miltä ne kuulostivat. Toisinaan heidän piti tuijottaa lähietäisyydeltä jotakin kasvia, ihastella sen pienimpiä yksityiskohtia ja ”kuunnella” sitä, ikään kuin sillä olisi jotakin sanottavaa. Tuntui kummalliselta kuunnella jotakin, minkä päälle yleensä astui sen kummempia miettimättä.

Mutta puisevimpia olivat ne oppitunnit, jolloin piti istua kannonnokassa ja kirjoittaa vihkoon kasvien nimiä, ja kaiken huipuksi vielä latinankielisiä. Kasveja oli niin paljon, etteivät kaikki maailman vihkot ikinä riittäisi niiden kaikkien kirjaamiseen. Sitä paitsi, mihin niitä tietoja edes tarvittiin? Tinkalle kotkansiipi riitti vallan mainiosti, sillä Tinka ei aikonut kasvitieteilijäksi. Hän halusi ainoastaan taikoa. Niidenkin vuosien edestä, jotka oli menettänyt, kun ei ollut tiennyt olevansa noita.

”No, miten on”, Lilli tivasi. ”Aiotko vai etkö aio täyttää luopaustasi?”

”Tiedätkö mitä?” Tinka vastasi ja antoi puolityhjän kastelukannun pudota tömähtäen maahan. ”Taidanpa tosiaan aikoa... nimittäin taikoa.” Hän virnisti Lillille. Mikä siinä voisi pieleen mennä? Mummohan oli nimenomaan sanonut, että kotkansiipi on luotettava kasvi.

”Hetki on koittanut, Lilli”, Tinka ilmoitti juhlallisesti. ”Oletko valmis?”

”Toissaviikolla jo!” Lilli huudahti.

Tinka valikoi yhden kauneimmista lehdistä ja ravisteli vesipisarot sen päältä. Hän aikoi jo haukata siitä palasen, mutta pysähtyi vielä katsomaan Lillin nappisilmiin.

”Kolme tärkeää sääntöä, Lilli –”

”Niin?”

”Ei liian kauaksi kotoa.”

”Ei.”

”Eikä ihmisten ilmoille!”

”Ei, ei.”

”Eikä liian syvälle metsään!”

”Ei ikinä!”

”Hyvä on”, Tinka sanoi varmana siitä, että ainakin viimeisessä asiassa Lilliin saattoi luottaa. Lilli ei nauttisi olostaan metsässä, missä kasvit ympäröivät sitä joka puolelta.

Tinka taittoi latvan saniaisenlehdestä ja työnsi sen suuhunsa. Sitten hän kohotti etusormensa ja osoitti Lilliä.

”Taion sinut liikkuvaksi”, hän mutisi täpötäydellä suullaan.

Kuului onnellinen huokaus, mutta mitään muuta ei sitten ta-

pahtunutkaan. Lilli istua kökötti paikoillaan niin kuin aina ennenkin.

”Lilli?” Tinkan ääni värähti. ”Älä yritäkään huijata minua! Nouse ylös nyt vain ja näytä mihin pystyt!”

Lilli koukisti jalkaansa. Sitten se pyörähti kontalleen ja kam-pesi itsensä hitaasti pystyyn. Vaikka olikin hevonen, Lilli ei seisonut neljällä jalalla, vaan pelkästään takajaloillaan. Siinä se sitten seiso, notkistellen paksuja polviaan ja näyttäen niin huvittavalta, että Tinka olisi voinut ulvoa naurusta.

Mutta Tinka ymmärsi olla nauramatta, pikkuhevonen loukkaantui vähemmästäkin. Sen sijaan hän hymyili leveästi ja taputti käsiään.

”Se onnistui, Lilli! Onneksi olkoon!”

Lilli hypähteli ilmaan ensin tasajalkaa, sitten vuorojaloin.

”Jippii!” se riemuitsi. ”Voisin vaikka... uskaltaisin vaikka...”

Sitten se heittäytyi kotkansiipien sekaan ja hirnui kuin villihevonen. Se kirmasi saniaisviidakossa niin, että ryske vain kävi.

”Hei, älä katko saniaisia!” Tinka huudahti. Jokin pieni eläin rääkäisi ja pakeni Lilliä kuin henkensä edestä, se oli varmaankin hiiri tai mustarastas. ”Rauhoitu vähän, Lilli!”

”Rauhoitu?” Lilli toisti epäuskoisena.

”No, tule nyt edes pois sieltä saniaisten seasta”, Tinka aneli harmissaan. ”Ethän sinä voi sietää tuollaisia puskamaisia paikkoja. Miksi sinä siellä riehut?”

”No siksi!” Lilli ilmoitti. ”Siksi, että nyt minä voin liikkua! On ihan eri asia olla viidakossa, kun tietää, että voi mennä sieltä pois!”

Tinka katseli saniaisia aidosti huolestuneena. Olikohan tämä sittenkään niin hyvä idea?

”Ja nyt minä tulen pois”, Lilli kuulutti ja hypähti Tinkan jalan viereen. Se oli kuin eri Lilli, niin itsevarma ja vauhdikas.

”Haluatko nähdä, miten nopea minä olen?” Lilli kysyi.

Vastausta odottamatta se pinkaisi juoksuun ja vilisti pihanurmikon poikki. Se juoksi sellaista vauhtia, että varmasti sen takkuinen harjakin suoristui.

Nyt Tinka ei voinut olla nauramatta. Hän nauroi aivan kippurassa, niin hassulta tuo pieni töppöjalka näytti.

Lilli jarrutti vasta pihan perällä. Selvästi sitä harmitti, että piha-aita oli ilmestynyt sen eteen ja pilannut sen vauhdinhurman. Hetken se seisoj paikoillaan, sitten se alkoi Tinkan kauhistukseksi ujuttautua aidanraosta naapuripiha puolelle.

”Ei sinne!” Tinka huusi. ”Lilli!”

Mutta Lilli oli jo kadonnut näkyvistä viimeistä hännäntupsua myöten.

Tinka huokaisi. Jotenkin hänestä tuntui, että kolme tärkeää sääntöä olivat pysyneet Lillin päässä yhtä huonosti kuin hattu vastatuulella.

MELKO TAVALLINEN PERHE

Kun vesikasvioppitunti järven rannalla alkoi, Tinka oli tavallistakin hajamielisempi. Hän piirteli kepillä kuvioita märkään multaankin ja mietti, oliko Lilli tehnyt tuttavuutta naapurin kissan kanssa, ja jos, niin mitä siitä oli mahtanut seurata.

Mummo puhui ulpukoista ja vesitatareista jo ennen kuin oli ehtinyt edes kunnolla parkkeerata kolmipyöräistä härveliään järven rantaan. Mummoparalla oli ollut kipsi jalassaan siitä lähtien, kun hän oli pudonnut portaikossa – ei kylläkään omaa kömpelyyttään, vaan pikemminkin Tinkan ja Taikan. Mutta se oli kokonaan toinen tarina se. Onneksi kipsisaapas ei juurikaan hidastanut mummon menoa nyt, kun hänellä oli isän rakentama kunnan tuki ja vielä istuin, millä levätä.

Taika kuikuili innoissaan järvelle ja bongasi lumpeen, mutta Tinka vain hämmensi kepillään sameaa rantavettä ja harmitteli, että mummo oli valinnut retkikohteeksi juuri sen toisen, mutapohjaisen järven. Siellä jalat upposivat nilkkaa myöten liejuun niin, ettei siellä iljennyt edes uida.

Mutta mummo oli oikein tyytyväinen.

”Aloitamme rannan tuntumasta, eli ilmaversoisista”, hän tousehi, ja Taika kaivoi saman tien vihkonsa esiin ja alkoi kirjoittaa.

Mummo kertoi, että ilmaversoiset olivat oikeastaan rantakasveja, jotka tulivat toimeen myös vedessä. Niitä olivat muun muassa kaislat, ruo’ot ja kortteet.

”Rannasta ulommaksi mentäessä tulevat kelluslehtiset, sitten uposlehtiset ja pohjaversoiset. Kauimpana näkyvät vielä irtokellujat ja irtokeijujat.”

Tytöt tuijottivat mummon osoittamaan suuntaan.

”Onko irtokelluja ruskea ja menee kovaa vauhtia?” Tinka kysyi ja sai mummon purskahtamaan nauruun.

”Se taitaa olla piisami”, mummo selitti. ”Piisamit viihtyvät tällaisissa paikoissa. Ne rakastavat vesikasvien versoja ja juurakoita. Ne ovat niiden herkkua.”

Mummo jatkoi luentoaan ja tytöt raapustivat tietoja vihkoihinsa. He saivat kuulla, että irtokellujia järvessä oli vain kaksi: kilpukka ja limaska. Kumpikin kellui vapaasti veden pinnalla eikä ollut juurilla kiinni missään.

”Kummallisia kasveja”, Taika ihmetteli.

”Niin, ne ovat hyvin erikoisia”, mummo sanoi. ”Ja taikuudes-

sa voimakasvaikutteisia. Varsinkin kilpukan kukinta on sellainen. ”Minkälainen kukka sillä on?” Tinka kiinnostui.

”Kilpukka kukkii vain harvoin”, mummo vastasi. ”Katsotaanpas näkyykö sitä täällä.” Mummo nosti pienet kiikarit silmilleen ja tähysti järvelle. Juuri, kun hän oli onnistunut tarkentamaan kuvan teräväksi, Taika keskeytti.

”Juoksevatko piisamit myös metsässä?” hän kysyi hämillään. ”Kovaa vauhtia ja takajaloillaan?”

Tinkalta oli pudota vihko veteen silkasta säikähdyksestä. Hän katsoi mummoon toivoen, ettei tämä olisi kuullut mitään.

Mutta mummon kulmakarvat kohosivat ihmetyksestä, ja hän kamposi itsensä ylös nähdäkseen paremmin. Tinkan onnistui sentään viime hetkellä kaapata kiikarit mummon kädestä.

Ei ollut vaikea arvata, mikä eläin metsässä juoksi kovaa vauhtia ja takajaloillaan! Lillihän se tietenkin siellä pinkoi niin, että sammalet ja kävyt saivat kyytiä!

Tinka oli tähystävinään vastakkaiseen suuntaan.

”Tuolla!” hän viittilöi järvelle päin. ”Tuo taitaa olla se harv nainen kilpukankukka.”

Mummon kulmakarvat pysyivät kohollaan vielä hyvän aikaa välikohtauksen jälkeenkin, ja Tinkalla oli täysi työ pitää ilmeen-

sä kurissa. Välillä häntä hihitytti hieman, mutta silloin hän hau-
tasi kasvonsa vihkoonsa ja teeskenteli keskittynyttä. Hän ei ol-
lut vielä koskaan ollut yhtä uppoutunut vihkoonsa kuin tuona
päivänä.

”Mikä kärpänen sinua puri?” Taika halusi tietää heti, kun he oli-
vat palanneet kotipihalleen. Mummo asettui lepotuoliin ja lait-
toi aurinkohatun silmiensä suojaksi.

”Se piisami –” Tinka selitti hiljaisella äänellä. ”Se oli Lilli.”

”Oliko Lilli järvessä?” Taika hämmästy.

”Ei se piisami”, Tinka sähisi. ”Se toinen. Metsässä.”

Taika sulatteli uutista hiljaa ja vakavana.

”Ahaa”, hän sanoi lopulta. ”Lilli sai sitten, mitä halusi. Niinpä
tietenkin.” Vähitellen hymy valtasi Taikan kasvot. ”Se oli kyllä
aika hassun näköinen. Minne se oli matkalla sellaista vauhtia?”

”Ei minnekään”, Tinka vastasi kohauttaen olkaansa. ”Se ha-
lusi vain juosta.”

”Entä tuleeko se takaisin?” Taika kysyi.

”Totta kai se tulee”, Tinka sanoi ja tunsi kylmän kouraisun
vatsanpohjassa.

Äiti ja isä olivat oikeastaan lomalla, mutta silti täydessä työntouhussa. Äiti kitki rikkaruohoja pensaiden alta. Hänen poskensa punottivat ja niissä oli multaisia viuruja. Hän näytti onnelliselta, vaikka taisikin jo olla lepohetken tarpeessa. Isä järjesteli maali-purkkejaan ja pensseleitään: hän oli aikeissa maalata keittiön tuolit.

”Vähän valkoista väriä, ja tuolit ovat kuin uudet”, hän selitti tytöille.

”Meillä siihen ei menisi kuin kaksi sekuntia”, Tinka sanoi ja napsautti sormiaan kaksi kertaa.

”No, eipä kai!” isä naurahti. ”Mutta mikäs kiire tässä on? Maalaaminen on hauskaa.”

Isä ei koskaan ottanut tyttöjen puheita taikomisesta tosisaan. Mutta isä nyt vain oli sellainen.

”Onko meillä tänään käytännönharjoituksia ollenkaan?” Tinka kysyi Taikalta puutarhakeinussa. ”Mummo on tainnut nukahtaa.”

”Ei veikkonen, en minä nuku”, kuului väsynyt ääni lierihatun alta. ”Lepään vain pikkuisen. Mutta teidän voitte jo aloittaa.”

”Saammeko tehdä mitä huvittaa?” Tinka innostui.

”Ehei, ei nyt sentään”, mummo topppuutteli. ”Mutta harjoitel-

kaapa ihan pieniä ja hillittyjä taikoja, sellaisia joita tuskin huomaa.”

”Eihän se ole vaikeaa”, Tinka jupisi harmissaan ja ajatteli, että hauskaa se ei ainakaan ollut.

”Voi, sehän se juuri vaikeaa onkin”, mummo väitti ja kurkisti hattunsa alta. ”Nuoren noidan ei ole helppo hillitä taikavoimiin.”

Taika kävi hakemassa kotkansiiven lehtiä ja antoi puolet Tinkalle. Tinka otti ne käteensä hajamielisenä. Hän oli ollut kuulevinaan pensaasta rapinaa. Olikohan se Lilli?

”Muistakaa sitten, ettei kasveihin saa kajota”, mummo sanoi ja kuulosti taas siltä kuin olisi jo puoliksi nukkunut.

”Sillä loihdituilla kasveilla ei voi taikoa”, Tinka täydensi vanhasta muistista.

He katselivat hetken mummon rauhallista hengitystä. Sitten he alkoivat vuorotellen loihkia pieniä muutoksia mummossa, jotta herättyään tämä näkisi, että he olivat harjoitelleet. Taika muutti mummon kipsisaappaan vaaleanpunaiseksi; Tinka halusi suurentaa mummon aurinkohattua ihan pikkuisen, mutta se leveni niin valtavaksi, että koko mummo katosi sen alle. Tinkaa nauratti.

Äiti kaatoi juuri itselleen lasillisen vettä pöydän ääressä. Hän

katseli liian suurta lierihattua kuin olisi miettinyt, mitä epätavallista siinä mahtoi olla.

”Ai niin muuten –” Tinka sanoi saadakseen äidin huomion pois hatusta. ”Rikkaruohoja saa kitkeä taikuuden avulla. Eihän se ole kasveihin kajoamista.”

”En minä halua”, äiti torjui heti. ”Tämä työ on ihaninta, mitä voi olla. Ihan tavallinen ruumiillinen työ.” Hän joi koko lasillisen vettä yhdellä kulauksella.

Äiti oli aina ollut tyytyväinen ammattiinsa, mutta nykyään hän suorastaan uhkui intoa. Jos puutarhurin ammatti oli ainoa ammatti, jossa taikavoimien käyttö ei ollut sallittua, niin sitten se oli kuin luotu häntä varten.

Äiti veti multaiset hanskat käteen ja sukelsi takaisin marjapensaiden alle. Taika loihti äidin valkoisen paidan selkään vihreitä kuvioita. Näytti siltä kuin äiti olisi muuttunut pensaaksi.

”Tuo oli hyvä”, Tinka sanoi ja virnisti. Hän aikoi juuri maalata isän tumman paidan selkään valkoisia viiruja, jotta olisi näyttänyt siltä kuin hän olisi istunut vastamaalattulla tuolilla. Mutta silloin sireenipensaasta kuului taas rapinaa.

”Lilli?” Tinka sanoi ja kääntyi tuijottamaan. ”Sinäkö siellä olet?”

Huispadam ja pum!

Nuorten noitien on harjoiteltava paljon – ja mikäs sen hauskempaa voisi ollakaan! Mutta taitat tahtovat mennä vinksin vonksin ja pian pehmohevonen Lillikään ei ole ihan entisensä. Kaiken kukkuraksi mummon taika-arkkua kärkevä Montonenkin on lähempänä kuin tytöt arvaavatkaan...

Noitasisarukset Tinka ja Taika seikkailevat nyt sarjan toisessa osassa. **Sanna Isto** punoo taitavasti yhteen pienten tyttöjen arjen ja leppoisan fantasiamaailman. Kodikas tunnelma, **Julia Vuoren** ihana kuvitus ja juuri sopivasti taikaa – siinä resepti, joka toi edelliselle Tinka ja Taika -kirjalle lastenkirjallisuuden Arvid Lydecken -palkinnon.

Sarjassa ilmestynyt aiemmin
Tinka ja Taika (2011)

9 789510 396773

L84.2

www.wsoy.fi

ISBN 978-951-0-39677-3